

Čeledi pavouků

▲ Skákavky

V řádu pavouků jsou skákavky s více než 5 000 druhů největší z celkového počtu přes 50 čeledí. Vyskytují se na celém světě, dokonce i ve velehorách. Při hledání kořisti skákavky pobíhají z místa na místo a šikovně se vyhýbají svým nepřítelům. Stejně jako štíři se pohybují do stran i dozadu, aniž by spustily svůj cíl z očí. Připlíží se ke své kořisti, ve skoku ji chytí a jedovatým kousnutím ji přemohou.

▲ Plachetnatky

S počtem přibližně 5 000 druhů tvoří druhou největší čeleď pavouků. V Evropě jsou druhově nejbohatší skupinou – jen v České republice se vyskytuje asi 300 druhů. Žijí především na lukách a v lesích. Všichni tito pavouci jsou velmi malí o délce maximálně 8 mm, mnozí samečci jsou dokonce menší než 3,5 milimetru. Nad sebou si stavějí „stropní plachetky“, lehce klenuté vodorovné pavučiny k zachycení kořisti, a proto se nazývají plachetnatky.

▼ Běžníci

K této čeledi patří přibližně 3 000 druhů. Za svůj název vděčí podobně jako krabi své schopnosti běhat do stran a dozadu. U nás je většina běžníků menší než 1 centimetr. Nestavějí záchytné nebo obytné pavučiny, pouze vyčkávají na svou kořist.

▼ Třesavky

Jsou rozšířené především v teplých zemích; je známo přibližně 800 druhů. K nim patří i třesavka žijící u nás, která sídlí v temných prostorách, především ve sklepích nebo na půdách. Třesavky ve své síti visí hlavou dolů. Při nebezpečí uvedou své tělo i s nohama a tím i svou síť do rychlého třaslavého pohybu. Tím se jejich tělo zdá být větší a jejich obrysy působí rozmazaně.

▼ Snovačky

Tato čeleď zahrnuje více než 2 000 druhů, které se vyskytují na mnoha místech naší Země. Pavouci z této čeledi vlastní kulovitý zadeček. Až na několik výjimek mají na chodidlech zadního páru končetin štětiny, pomocí nichž přehazují přes svou kořist vlákna, aby ji spoutali.

▼ Slíďáci

Známe přibližně 3000 druhů slíďáků. Jsou to velcí a silní pavouci, většinou tmavého zbarvení. Tito pavouci loví na základě optických vjemů nebo na základě chvění vytvářeného pobíhající nebo letící kořistí. Rychle se pohybují po zemi, číhají na svou oběť, připlíží se k ní a mocným skokem ji přemohou. Někteří slíďáci žijí na vodě. Umějí běhat po vodní hladině a loví pulce nebo malé rybičky.

▼ Pokoutníci

K těmto cca 1000 druhům pavouků patří i náš pokoutník domácí. Je to velmi hbitý živočich s nápadně dlouhými nohama. Na konci zadečku zřetelně vystupují snovací bradavky jako malé ocásky. Pokoutník domácí přede své pavučiny v koutech pokojů i ve sklepích: vypadají jako trojhranná, uprostřed lehce propadlá plachta upnutá našikmo přes kout místnosti.

▲ Křížáci

Křížáci chytají svou kořist do kruhových sítí pravidelného půdorysu. Nejznámější z celkového počtu přibližně 3000 druhů křížáků je křížák obecný. Buď sedí hlavou dolů uprostřed své sítě, nebo číhá v úkrytu, až se bude kořist zmítat v lepkavé spirálovité pasti. Pavouci z čeledi pakřížákovitých nepoužívají k lovu lepkavé vlákno, ale jemné hedvábí, k němuž se kořist přichytí jako k suchému zipu.

► Sklípkani

Jsou to největší pavouci a pohled na ně vzbuzuje v mnoha lidech strach, zpravidla nám však nejsou nebezpeční. Samičky o délce těla až 9 centimetrů, které mají většinou hnědé až černé zbarvení, jsou i na nohou porostlé chlupy. Den tráví v dutinách stromů, v dutých trsech banánů nebo v zemních skrýších, které si často hrabou samy. Sklípkani jsou zruční lezci. V noci loví určitý druh slíďáků, a to tak, že na svou kořist skočí a přemohou ji silou svého těla a silnými klepítky. Jejich jed je slabý. Přibližně 600 druhů sklípkanů žije v tropických oblastech, velmi mnoho v Jižní a Střední Americe. U 200 druhů se ještě nepodařilo objevit drobnou samečku. Ke sklípkanům nepatří pouze největší, ale i nejdéle žijící druhy pavouků na světě. Některé druhy se dožívají více než 20 let. Délka a způsob života, velikost a zbarvení, nenáročnost chovu v zajetí jsou jen některé vlastnosti, díky kterým si sklípkani mezi chovateli získali celosvětovou oblibu.

▼ Zápředníci

Tito pavouci se vydávají za kořistí téměř výhradně v noci. Jsou to lovci, kteří neloví do sítí. Den prožijí ve svém spacím pytli se dvěma vchody, který si upředou mezi listy nebo pod kůrou stromů. Na světě existuje více než 100 druhů zápředníků. V České republice se vyskytuje na 14 druhů, kteří žijí skrytě. Jejich samičky fixují své kokony na rostliny a dále o ně nepečují.

